20/09/2021

Η Ιερά Μητρόπολη Πατρών τίμησε τον Ιωάννη Καποδίστρια

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Πατρών

Στο πλαίσιο του εορτασμού των 200 ετών από την Επανάσταση του 1821 και με τη συμπλήρωση 190 ετών από την δολοφονία του Ιωάννη Καποδίστρια, ετελέσθη την Κυριακή, 19 Σεπτεμβρίου 2021, ιερό Μνημόσυνο για την ανάπαυση της ψυχής του αοιδίμου και μαρτυρικού Κυβερνήτου της Ελλάδος, στον Ιερό Ναό του Αγίου Νικολάου Πατρών.

Της Θείας Λειτουργίας και του Ιερού Μνημοσύνου προέστη ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πατρών κ. Χρυσόστομος.

Πλήθος Λαού κατέκλυσε τον Ιερό Ναό, ενώ εκκλησιάσθησαν ο Υφυπουργός Εξωτερικών κ. Ανδρέας Κατσανιώτης, οι Βουλευτές Αχαΐας κα Χριστίνα Αλεξοπούλου, κ. Άγγελος Τσιγκρής και κ. Ιάσων Φωτήλας, ο Αντιπεριφερειάρχης κ. Παναγιώτης Σακελλαρόπουλος, ο Αστυνομικός Διευθυντής κ. Ανδρέας Γκίζας, ο Δημοτικός Σύμβουλος κ. Νικόλαος Τζανάκος, ο Πρόεδρος του Χριστιανοδημοκρατικού κόμματος, κ. Νικόλαος Νικολόπουλος και άλλοι εκπρόσωποι Αρχών και Φορέων.
Στο μέσον του Ιερού Ναού είχε τοποθετηθεί η προσωπογραφία του Ιωάννου Καποδίστρια επί ηυτρεπισμένου τετραποδίου, την οποία επλαισίωσαν άνδρες και γυναίκες του Πολιτιστικού Συλλόγου «Πύλη Πολιτισμού εν Πάτραις».

Μετά τη Θεία Λειτουργία ετελέσθη επιμνημόσυνη δέηση προ της προτομής του Ιωάννου Καποδίστρια, κατετέθησαν στέφανοι, παρουσιάσθησαν εθνικοί και παραδοσιακοί χοροί από τον ως είρηται Σύλλογο και εψάλη ο Εθνικός Ύμνος.

Ο Σεβασμιώτατος στην ομιλία του ανέφερε:

«**Πέρασαν 190 χρόνια από την δολοφονία του πρώτου Κυβερνήτου της Ελλάδος του Ιωάννου Καποδίστρια, ο οποίος εκλήθη σε μια ιστορική καμπή της Ελλάδος, εξαιρετικά δύσκολη, να αναλάβη τι τύχες της τόσο ταλαιπωρημένης και καθημαγμένης από τον τουρκικό ζυγό Πατρίδος μας.**
Πέρασαν από τότε 190 χρόνια, που χέρι δυστυχώς ελληνικό έξω από τον Ιερό Ναό του Αγίου Σπυρίδωνος Ναυπλίου, της πόλεως που έμεινε στην ελληνική και παγκόσμια ιστορία, ως η πρώτη της Ελλάδος πρωτεύουσα μετά την Επανάσταση του 1821 και την ανασυγκρότηση του Ελληνικού κράτους, αλλά και ως η πόλις που ποτίστηκε με το αίμα του μεγάλου Έλληνα πατριώτη, που πάνω από τη ζωή του έθεσε την Πατρίδα, για να μείνη στην ιστορία ως ο πολιτικός ηγέτης και Κυβερνήτης που όχι μόνο την περιουσία του για την πατρίδα διέθεσε, όχι μόνο τον μισθό αρνήθηκε, αλλά και με το αίμα του επεσφράγισε την αγάπη του για την Ελλάδα.

Σήμερα από τον ιστορικό αυτό Ιερό Ναό του Αγίου Νικολάου των Πατρών, όπου τελέσαμε την Θεία Λειτουργία και προσευχηθήκαμε εξαιρέτως, τελέσαντες το ιερό μνημόσυνο του Κυβερνήτου, αφού κατά το μήνα Σεπτέμβριο του 1831, έπεσε από δόλια σφαίρα και μαχαίρι φονικό.

Από αυτό τον Ναό θεώμεθα την πόλη των Πατρών, που φέρει την σφραγίδα της αγάπης και της σκέψεως και φροντίδος του μεγάλου και μαρτυρικού Κυβερνήτου της Ελλάδος. Έτσι ήθελε ο Θεός και ο Απόστολος Ανδρέας να συνδέση το όνομά του ο Ιωάννης Καποδίστριας με την μεγαλώνυμο και Αποστολική πόλη των Πατρών. Οραματίστηκε και εργάστηκε για μια Πάτρα, με θαλάσσιο μέτωπο, οργανωμένες δομές, οικονομική, κοινωνική, πολιστική και πολεοδομική αυτάρκεια.
Περί αυτής της σχέσεως του αοιδίμου Κυβερνήτου και του σχεδίου της πόλεως των Πατρών, έχουν πολλά γραφή και ειπωθή και δικαίως. Μνημονεύομε την ωραία προσπάθεια και τα πονήματα του συμπολίτου μας, Νικολάου Τζανάκου, ο οποίος είναι μάλιστα παρών.

Όταν έφθασε ο Καποδίστριας στο Ναύπλιο, έπρεπε να αρχίση από το μηδέν η καλύτερο κάτω του μηδενός. Και όμως, ο ζήλος του για την Ελλάδα κατέτρωγε τα σωθικά του, ίνα χρησιμοποιήσωμεν εις παράφρασιν τα γραφικά λόγια και διά τούτο επτερώθη ο εσωτερικός του κόσμος και με νεανικό και ιερό σφρίγος και μέγα ενθουσιασμό, όμοιον με εκείνον του Ιησού του Ναυή, άρχισε την ανοικοδόμηση της νεωτέρας Ελλάδος.

Παρά τις ποικίλες και μεγάλες δυσκολίες, ξεπέρασε κάθε προσδοκία και διεύψευσε

όσους από εμπάθεια ήθελαν την πορεία του αβεβαία και ατυχή. Πολλά δε εποίησαν κυρίως οι ξένες δυνάμεις, αλλά και ημέτεροι για να δυσχεράνουν το μέγα έργο της ανορθώσεως της Πατρίδος εκ του πτώματός της. Δεν θα ήτο υπερβολή, εάν ελέγαμε ότι η έλευση του Καποδίστρια στην Ελλάδα, ήτο του Θεού πρόνοια.

Ο μέγας αυτός Έλλην έθεσε τα θεμέλια του εκπαιδευτικού συστήματος, φρόντισε για την σύνταξη βιβλίων, δημιούργησε το αλληλοδιδακτικό Σχολείο, ίδρυσε το πρώτο Ελληνικό Γυμνάσιο, έκαμε στην Αίγινα το κεντρικό Σχολείο, φρόντισε για την ανόρθωση της οικονομίας της χώρας. Για τον σκοπό αυτό ίδρυσε το εθνικό νομισματοκοπείο, καθιέρωσε τον «φοίνικα» ως εθνικό νόμισμα, ίδρυσε την εθνική Χρηματιστηριακή τράπεζα. Ενδιεφέρθη για την Εκκλησιαστική εκπαίδευση και γι' αυτό την Εκκλησιαστική Σχολή στον Πόρο. Ίδρυσε ορφανοτροφείο, αρχαιολογικό μουσείο στην Αίγινα και Γεωργική Σχολή. Ίδρυσε το πρώτο φαρμακείο. Εθέσπισε το νομικό πλαίσιο της Πολιτείας. Έδωσε δάνεια στους νησιώτες για την αγορά πλοίων και κατασκευή ναυπηγείων στον Πόρο και στο Ναύπλιο. Ίδρυσε την Σχολή Ευελπίδων.

Σε συνεργασία με τον Μιαούλη, αγωνίστηκε για να καταστείλη την πειρατεία. Συνέχισε τον πόλεμο με την Οθωμανική Αυτοκρατορία, φοβούμενος ότι οι Άγγλοι ήθελαν τον περιορισμό των συνόρων της Ελλάδος. Ήτο τόσο οξυδερκής, που ασφάλισε πολλά κτήρια από πυρκαιά σε οίκο της Τεργέστης.
27 Σεπτεμβρίου 1821. Ξυπνάει ο Κυβερνήτης ένδακρυς. Δεν θέλει να χάση δεύτερη Κυριακή την Θεία Λειτουργία. Την προηγούμενη Κυριακή ο αδελφός του Αυγουστίνος, τον εμπόδισε μετά πολλής πιέσεως να εκκλησιασθή φοβούμενος, όχι αδίκως, ότι κινδύνευε η ζωή του Κυβερνήτου.
Αυτή την Κυριακή, πρέπει να βιώση την Ανάσταση. Ο Μέτερνιχ τον ονόμαζε περιπαιχτικά, « ο Άγιος Ιωάννης της Αποκαλύψεως». Ο Καποδίστριας ήτο όντως μια αποκάλυψη. Την Κυριακή εκείνη μετέστη προς τα άφθαρτα και αιώνια, ένθα ήχος καθαρός εορταζόντων και βοώντων απαύστως το, «Κύριε δόξα σοι».
Ο ίδιος είχεν είπει: « Δεν φοβούμαι τον θάνατο. Ο θάνατός μου μάλλον είναι απαραίτητος για την Ελλάδα και υπέρ της Ελλάδος».
Πόσο τον αγάπησε ο Λαός, εφάνη από το ότι πέταξαν νεκρό τον ένα εκ των φονέων του στη θάλασσα, τον Κωνσταντίνο Μαυρομιχάλη. Ο άλλος ο Γεωργάκης Μαυρομιχάλης, δικάστηκε και κατεδικάσθη εις θάνατον. **Ο Εισαγγελέας στη δίκη που έγινε στο Ναύπλιο στο στρατοδικείο είπε χαρακτηριστικά για τον Καποδίστρια. «Εις ανήρ πίπτει και όλη η Ελλάς κλονείται»**.
Ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, πληροφορήθηκε για την δολοφονία του Καποδίστρια ευρισκόμενος στην Τριπολιτσά και μας πληροφορεί. «Την αυγή όπου το μάθουν οι πολίτες της Τριπολιτσάς, για την δολοφονία του Κυβερνήτου έμειναν σαν νεκροί».

Τόσο αγάπησαν τον Καποδίστρια που μετά την δολοφονία του έτρεχαν οι Αναπλιώτες και μετά μαντήλια τους μάζευαν το αίμα του.

Πάνω στα χέρια του κεκοιμημένου μεγάλου και πρώτου και αριθμητικά, αλλά και χωρίς όμοιό του Κυβερνήτη της Ελλάδος, τοποθετήθηκε το ιερό της Παναγίας της Γλυκοφιλούσης εικόνισμα, δώρο σ' αυτόν της Μαρίας Θεοδώρεβνας, από τη Ρωσία.

Από την ιδιόχειρη σημείωση του Κυβερνήτου πίσω από αυτό το σεβάσμιο εικόνισμα φαίνεται πως ο Κυβερνήτης σε ώρες δύσκολες προσηύχετο για την Πατρίδα. Γράφει λοιπόν:
«Γλυκοφιλούσα Μαριάμ, τον Υιόν σου αίτησαι υπέρ εμού του δούλου σου Ιωάννου, βραβεύσαι μετά σοφίας κυβερνάν τον ευσεβή λαόν σου και βασιλείας με Αυτού τυχείν δι' έλεος Του». 1829...)

Μνημονεύομε σήμερον του Κυβερνήτου, ο οποίος ομολογούσε ευκαίρως ακαίρως ότι, «η χριστιανική πίστη εσυντήρησε και τους Έλληνες και τη γλώσσα και την πατρίδα και τας αρχαίας ενδόξους αναμνήσεις και εξαναχάρισεν εις αυτούς την πολιτικήν ύπαρξιν της οποίας είναι στύλος και εδραίωμα». Συνδύαζε δηλ, ο αοίδιμος Κυβερνήτης την ανάσταση και ανεξαρτησία του Έθνους, με την παράδοση του Γένους και τα πνευματικά του αποθέματα.
Ο ίδιος είχε δηλώσει: «Πρώτα είμαι Έλληνας, γιατί γεννήθηκα σ' αυτή τη χώρα. Είμαι Έλληνας από πατέρα και μητέρα. Είμαι με τη χάρη του Θεού, που μου ανέθεσε την Κυβέρνηση αυτού του Λαού. Είμαι Έλληνας, εκ γενετής, από καθαρή αγάπη, από αίσθημα, από καθήκον και από θρησκεία».

(Γ. Μεταλληνού, Ιωάννης Καποδίστριας, ο Πολιτικός Μάρτυρας της Ρωμηοσύνης, 1992.)

ΙΩΑΝΝΗΣ
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ
1776 – 1831

ΙΩΑΝΝΗΣ
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ
1776 - 1831
ΠΥΛΗ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
«Η ΠΑΤΡΑΣ»

Μελετώντας κανείς την ιστορία της Πατρίδος μας και φθάνοντας στον Ιωάννη Καποδίστρια εύλογα διερωτάται: «Πώς θα ήτο η Πατρίδα μας αν δεν εδολοφονείτο ο Ιωάννης Καποδίστριας» και ελεύθερα συλλογάται: «Μόνο με τέτοιους σαν τον Καποδίστρια Κυβερνήτες η χώρα μας, θα βρη τον ιστορικό και σωτήριο βηματισμό της, την θέση της μέσα στο ιστορικό γίγνεσθαι και την πορεία της στο μέλλον. Με την διατήρηση της ιδιοπροσωπίας της, της Ορθοδόξου πίστεώς της, της παραδόσεώς της, της γλώσσας της και απαραχάρακτης ιστορίας της, της παιδείας που θα της ταιριάζει και της αγάπης που της αξίζει και η οποία πρέπει να φτάνει μέχρι θυσίας».
Ο Καποδίστριας για τη διακυβέρνηση που ανελάμβανε εσημείωνε προς τον φίλο του Ελβετό Τραπεζίτη Ιωάννη Εϋνάρδο. «Αγωνιώ να προγνωρίσω τι θέλει απογίνει και αν μου έχει ορισθεί να σηκώσω τον ουρανόθεν επικαταβαίνοντα εις εμέ σταυρόν με την ψήφον της Συνελεύσεως της Τροιζήνος. Η κάθοδός μου εις την Ελλάδα σημαίνει άνοδον εις τον Γολγοθάν μου».

Μέγα το πνευματικό και θυσιαστικό ήθος του πολιτικού ανδρός, μοναδικός ίσως στα χρονικά , ώστε να ξεκινάη τον πολυεύθυνο πολιτικό του δρόμο με την αίσθηση ότι δεν τον περιμένουν, δόξες και τιμές, υλικές απολαβές και κοσμικές απολαύσεις, αλλά σταυρός και μαρτύριο.

Ένα παιδί, η Ευαγγελία Λάππα, μαθήτρια Λυκείου ετών 16, έγραψε ένα ποίημα στις 15 Ιουνίου 2020 για τον «άγιο» όπως τον αποκαλεί της Πολιτικής, Ιωάννη Καποδίστρια». Γράφει λοιπόν, μεταξύ των άλλων:

Χαῖρε τοῦ γένους ὑψιπέτη
τῆς Ἑλλάδας γνήσιε ἡγέτη
μάχησες μὲ θάρρος τὴν Φραγκιὰ
ποῦ ‘θέλε τῆς μάνας (τῆς Ἑλλάδος δηλαδή) τὴ σκλαβιά.
Χαῖρε, ἐθνάρχη μας λαμπρὲ
κυβερνήτη, μόνε ἀληθινὲ
τῆς Ἑλλάδος σφράγισες τὴ λευτεριὰ
πολέμησες τῆς προδοσίας τὰ θεριά.
Χαῖρε ἅγιε τῆς πολιτικῆς
ἀγνῆς καρδιᾶς ἑλληνικῆς
πρόσφερες ὅσο κανεὶς
στὶς καρδιές μας πάντα ζεῖς.
Χαῖρε, φήμη ἀληθινὴ
τόλμη ψυχή, ἡρωικὴ
δὲν λόγισες καμιὰ στιγμὴ
δόξα καὶ πλούτη στὴ ζωή.
Χαῖρε Μεγάλης Ἰδέας ποιητὴ
Ἑλλάδος, ἀκτίνα φωτεινὴ
βόλι σὲ πῆρε, «ἑλληνικὸ»
ἑνὸς Ἐφιάλτη, προδοτικό.
Χαῖρε ἅγιε κυβερνήτη
τοῦ ’21 ἀξίας μαργαρίτη
ὑπόσχεση δίνουμε ψυχῆς
αἰώνια μὴ λησμονηθεῖς.
Ἐμεῖς καταλήγομε ὡς ἑξῆς:
«Αἰωνία σου ἡ μνήμη μεγαλόπνοε ἄρχοντα, δεξιοτέχνη διπλωμάτη καί πολιτικέ, ἀπαράμιλλε διοργανωτή, μεγάλε ὀνειροπόλε, ἀσκητικέ κυβερνήτη, ἔντιμε καί ἀδιάφθορε ἀγωνιστή.
Αἰωνία σου ἡ μνήμη, μεγάλε Ἕλληνα πού μέ κόπους καί μέ ἀπαράμιλλο ἀγῶνα, ἐθεμελίωσες τό νέο Ἑλληνικό κράτος καί τοῦ ἔδωσες τήν δύναμη νά ὀρθοποδήσῃ καί νά ἀκολουθήσῃ τόν δρόμο τῶν πεπρωμένων του.
Αἰωνία σου ἡ μνήμη Ἰωάννη Καποδίστρια, πού ἡ θυσία σου ὑπῆρξε θυσία ἥρωος καί ὁ θάνατός σου τραγωδία γιά τήν Ἑλλάδα». (Καποδίστριας, Τετράδια εὐθύνης 5 (1978), σ.18)